

Versos de la cosa humana

Miquel Àngel Riera va entrar tard a la poesia en català

MIQUEL ÀNGEL LLAUGER
23 MAR 2022 - 08:24 CET

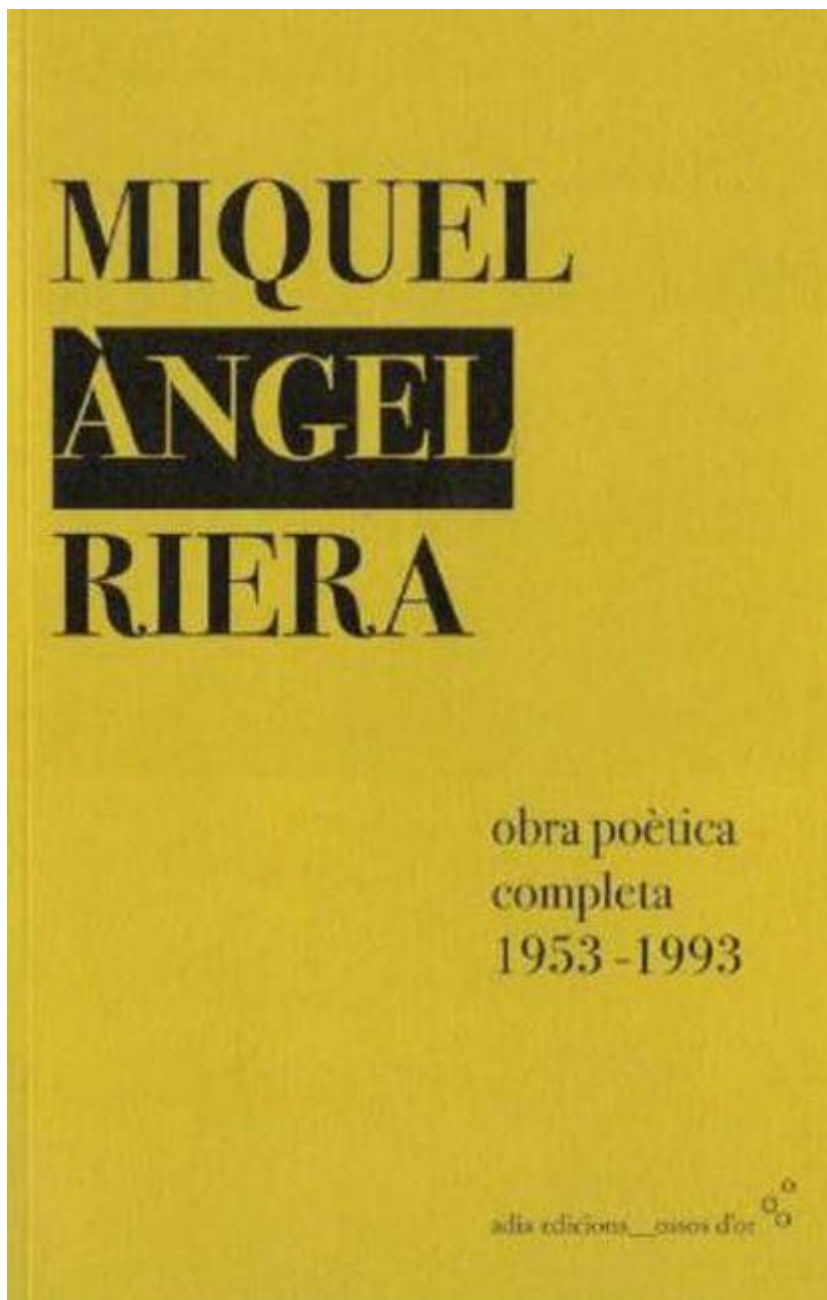

Miquel Àngel Riera,
dibuixat per Carla Liesa Garcia.

"T'estim però me'n fot". Aquestes sis síl·labes deuen ser una de les més innegables entrades de cavall sicilià en la literatura catalana. Així comença el primer poema de *Poemes a Nai* (1965), que va esdevenir un llibre de culte. Dotze anys més tard, Miquel Àngel Riera (Manacor, 1930) començava un altre recull amb uns mots on hi ha l'eco d'aquell vers inaugural: "T'estim perquè existeixes". És l'inici del *Llibre de les benaventurances* (1977), que, juntament amb *El pis de la badia* (1993), llibre següent i últim de l'autor, constitueix un puig ben destacat en el panorama poètic de l'època. Entre 1965 i 1977 hi ha tres llibres de versos més. Tot plegat, una obra poètica indispensable i personalíssima. L'arribada tardana de Miquel Àngel Riera a la poesia —si més no a la poesia en català— va fer difícil que se'l veiés com un company del *dream team* mallorquí de la generació dels cinquanta (Moyà, Bonet, Vidal Alcover i Llompart), però no és, literàriament, el germà petit. La més gran projecció de la seva obra narrativa potser ha contribuït, també, a enfosquir la seva producció com a poeta. Amb la reedició del conjunt dels seus poemes —ara al

segell santanyiner Adia—, el lector podrà comprovar que no em deixo portar per un entusiasme gratuït.

L'obra poètica completa de Miquel Àngel Riera havia estat publicada a la desapareguda Edicions del Salobre l'any 2004, i era, ara mateix, impossible de trobar. L'edició actual reproduceix la del 2004, amb la introducció modèlicament precisa de l'especialista Pere Rosselló Bover, responsable també de l'edició. N'elimina l'aparat crític, al meu parer amb bon criteri: no és una edició erudita sinó un llibre per a lectors de poesia. Inclou, com a epíleg, un dels seus llibres juvenils de poesia en castellà, interessant en la mesura que permet constatar la sempre explicada influència de la Generació del 27 sobre l'autor. Tocar-la amb els dits, gairebé: aquí hi és Lorca, aquí hi són Aleixandre, Cernuda, Alberti.

El primer poema del *Llibre de les benaventurances* conté, cap al final, un vers que repeteix i completa aquell altre ja citat. Diu així: “T’estim perquè existeixes: ets accessible al tacte”. Aquest motiu del que podríem anomenar l’“elogi de la carnalitat” recorre la trentena d’anys de poesia en català de Miquel Àngel Riera i és, potser, el nucli del seu sentit. Al seu costat hi ha el de la dignitat de l’home, motiu humanista per excel·lència: tot Riera sembla amarat de l’esperit d’aquella antiga dita segons la qual l’home és la mesura de totes les coses, que ell mateix recull en un vers d’Espriu que situa com a epígraf d’un dels llibres. No hi trobarem, però, un humanisme de tall apol·lini: Riera reserva les seves benaventurances als que es desesperen en la cerca de la bellesa, als que s’equivoquen una vegada i una altra, als que fracassen, als emprenyats. Sí, en la seva visió de l’home hi ha alguna cosa de molt propera al cor del Sermó de la Muntanya. Es cuida prou, però, d’advertir-nos que qualsevol anhel d’elevació es resol en terrenalitat. En un vers es confessa un home “sense més altar que tocar pell humana”, i dos alexandrins rotunds d’un dels seus darrers poemes sintetitzen el seu credo: “La vida a l’altre món també la donaria / per augmentar el cabal de la que tenc aquí”. Potser no és un poeta de dicció perfecta, potser té de tant en tant algun vers cantellut, però amb la seva veu solemne té alguna cosa de profeta de la pell i de la carn.